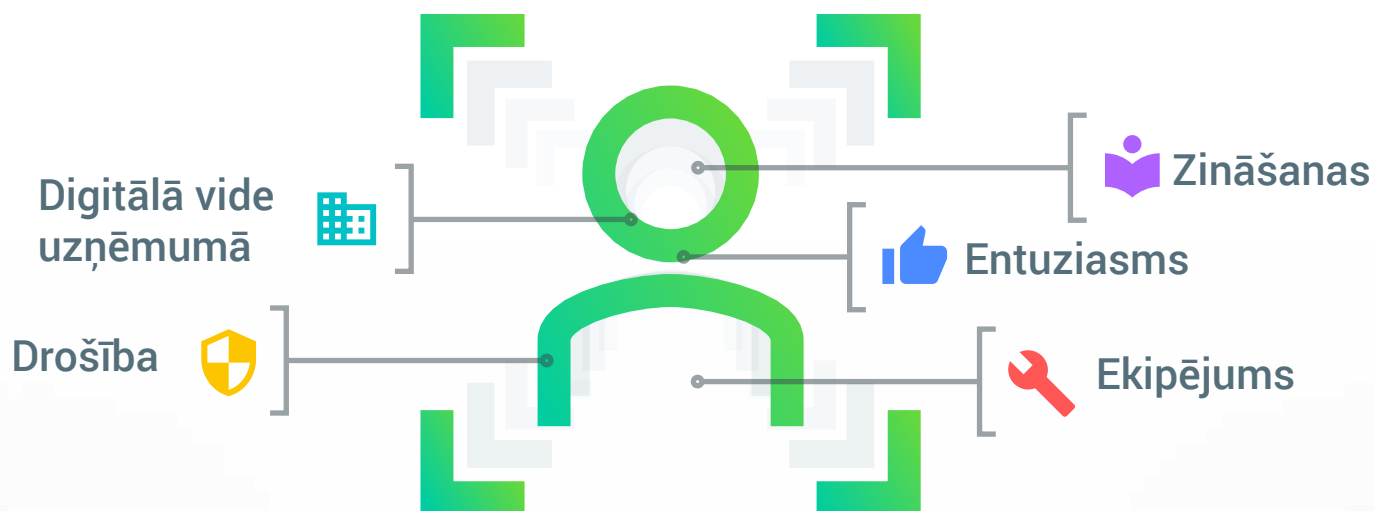

Vadītāja digitālais portrets 2017

Pētījumu īsteno

TILDES
Jumis

Vadītāju digitālā kompetence – nozīmīga uzņēmumu panākumu formulas sastāvdaļa

Izprast tehnoloģiju radītās iespējas, apzināties riskus, izmantot digitālus risinājumus personiskās un uzņēmuma darba efektivitātes celšanai, gudri pārvaldīt uzņēmuma digitālos talantus – tie ir jaunie uzņēmumu vadītāju izaicinājumi. Lēmumi, kas vadītājam jāpieņem, prasa pavisam jaunu, digitālā kompetencē balstītu domāšanas veidu. Vai esam tam gatavi? “Vadītāja digitālais portrets”

atbildi uz šo jautājumu meklēja, aicinot Latvijas uzņēmumu dažādu līmeņu vadītājus izmērīt savas digitālās prasmes. Vērtējot tādas jomas kā zināšanas par mūsdienīgiem vadības rīkiem, rīcībā esošais ekipējums un vēlme apgūt jaunas tehnoloģijas, aicinājām testa dalībniekus domāt par viņu tehnoloģiju izmantošanas paradumiem un gatavību digitālajam laikmetam.

“Projektu “Vadītāja digitālais portrets” īstenojām ar mērķi noskaidrot interesi par digitāliem risinājumiem Latvijas uzņēmumu vadītāju vidū. Vēlējāmies uzzināt, vai vadītāji ir informēti par mūsdienīgiem uzņēmuma līmeņa risinājumiem un cik digitāla ir viņu ikdiena šobrīd. Arī iespēja mudināt vadītājus domāt par savu digitālo kompetenci nebija mazsvarīgs faktors. Liels prieks, ka atsaucība bija ļoti liela, kas vēlreiz apliecina tehnoloģiju aktualitāti, pat ja šobrīd pārliecība par digitālajām prasmēm vēl nav augsta.”

Viesturs Slaidiņš, Tildes uzņēmuma vadības risinājumu attīstības vadītājs

Ielūkojies, cik digitāli ir vadītāji Latvijā!

Vadītājs Latvijā ir drošs un labi ekipēts

2017. gada vasarā Tildes Jumis aicināja uzņēmumu, nodaļu un struktūrvienību vadītājus pārbaudīt gatavību digitālajam laikmetam piecās kategorijās: zināšanas, drošība, entuziasms, rīcībā

esošais ekipējums un digitālā vide uzņēmumā. Testā piedalījās 1238 vadītāji no 16 nozarēm. Iegūtie dati apkopoti "Vadītāja digitālajā portretā" – pārskatā par Latvijas vadītāju digitālo ikdienu.

63% - tāds ir vidējais testā iegūtais vērtējums. Rezultāti starp dažādu līmeņu vadītājiem būtiski neatšķiras – vidējais digitālais kompetences līmenis augstākā un zemāku līmeņu vadītājiem ir līdzīgs.

Vadītāji pārzina izplatītākos drošības riskus – te iegūts augstākais vidējais rezultāts (72%). Arī rīcībā esošais ekipējums un digitālā vide uzņēmumā – rīki, sistēmas un ierīces ikdienas darbam – nodrošina piemērotus apstākļus uzņēmumu un vadītāju digitālai izaugsmei. Abās kategorijās vidējais rezultāts sasniedz gandrīz 70%.

Lielākais izaicinājums digitālai izcilībai – zināšanu un entuziasma trūkums. Šajās kategorijās iegūtais vidējais vērtējums tikai nedaudz pārsniedz 50%.

 Zināšanas 51%

 Ekipējums 69%

 Digitālā vide uzņēmumā 69%

 Entuziasms 54%

 Drošība 72%

Nozares, kuru vadītājiem ir vislabākās digitālās prasmes

Digitālākie vadītāji strādā PR, reklāmas, mediju, poligrāfijas un IKT nozarēs. Testā iegūtais vidējais rezultāts pārsniedz 70%

Mediji, PR, reklāma, poligrāfija

Informācija un komunikācijas tehnoloģijas

Finanšu pakalpojumi

Autotirgus

Tūrisms, viesmīlība, izklaide

Testa dalībnieki pēc uzņēmuma lieluma

>200
darbinieki

13%

50–200
darbinieki

16%

11–50
darbinieki

28%

1–10
darbinieki

43%

Testa dalībnieki pēc amata

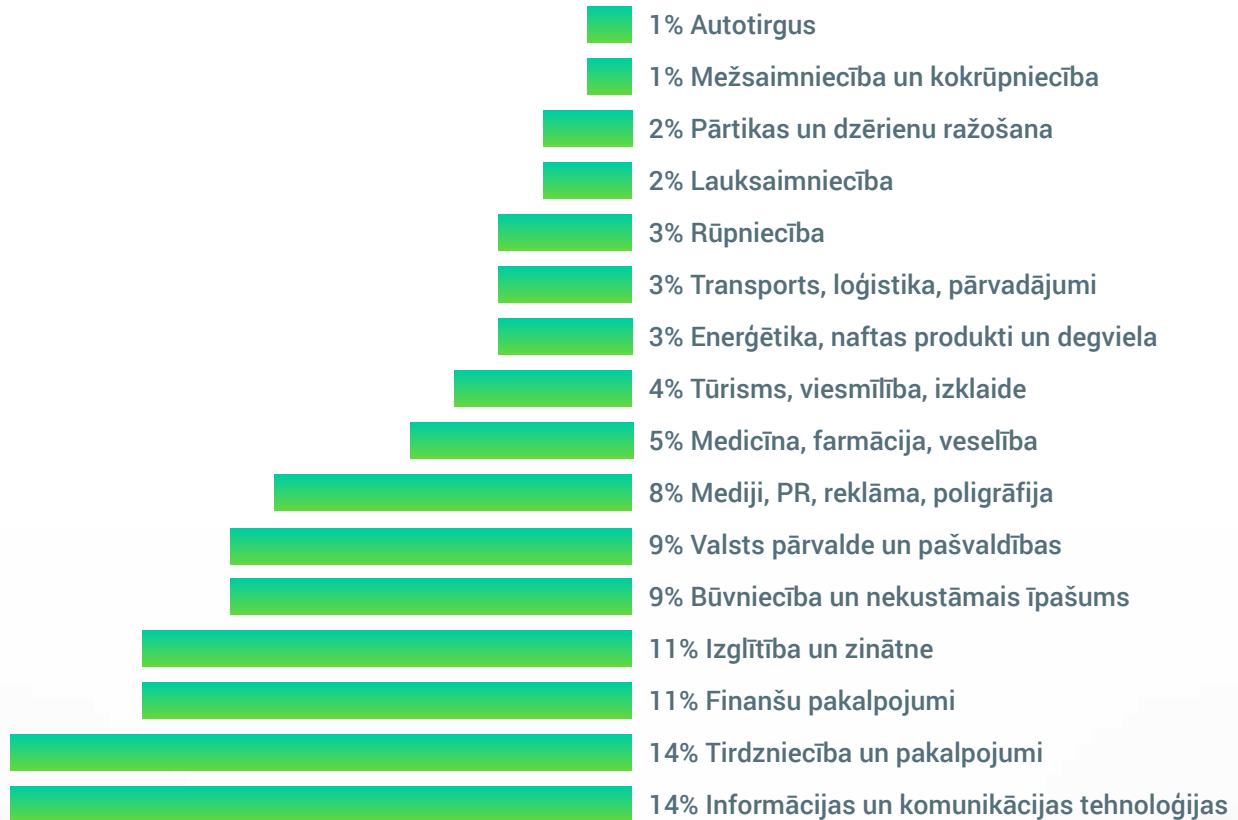
Uzņēmuma vadītājs, 37%

Struktūrvienību vadītājs, 63%

Pārstāvētās nozares

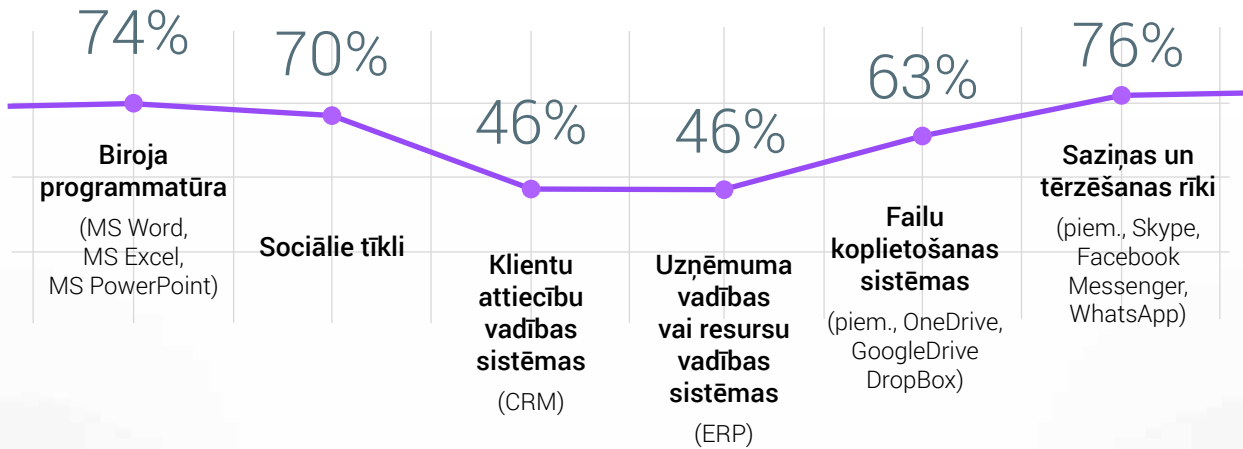

Zināšanas par mūsdienīgiem vadības rīkiem

Vadītāji pārzina un prot apieties ar digitāliem rīkiem, kas palīdz biežāk veicamo uzdevumu izpildē – saziņā (tērzēšanas rīki, sociālie tīkli) un dokumentu veidošanā (biroja programmatūra). Sarežģītāki risinājumi ar augstāku pievienoto vērtību un lielāku potenciālu uzlabot uzņēmuma iekšējos procesus, piemēram, CRM vai ERP, tiek izmantoti maz, vai

zināšanas par to izmantošanu ir zemas (iegūtais vidējais vērtējums sasniedz vien 46%). Turklāt 30% vadītāju par ERP sistēmām nezina neko, 32% par tām ir tikai dzirdējuši, 12% par tām interesējas padziļināti, bet darbā neizmanto. 13% ERP sistēmas darbā izmanto, bet reti. Vēl 13% tas ir ikdienas darba instruments.

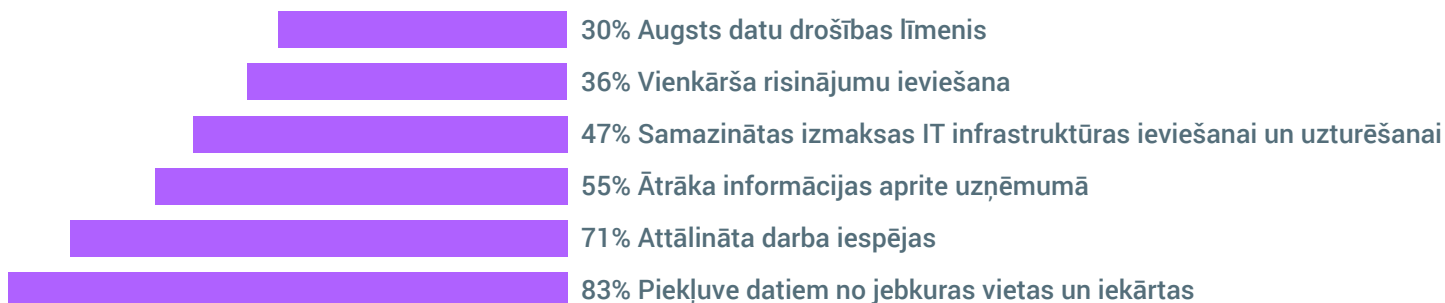
Zināšanas un prasmes rīku izmantošanā

Vadītājiem ir zems zināšanu līmenis par uzņēmuma vadības sistēmām (ERP). Iegūtais vidējais vērtējums – tikai 46%.

Zināšanas par mākoņpakalpojumu priekšrocībām

Mīti par mākoņpakalpojumiem joprojām nav pārvarēti. Vadītāji Latvijā uzskata, ka tie nav droši, ir sarežģīti un grūti ieviešami.

Mākoņpakalpojumi Latvijas tirgū ir plaši pieejami jau teju 10 gadus, tomēr vadītāju vidū joprojām trūkst izpratnes par tiem. Tikai 30% uzskata, ka mākoņpakalpojumi var nodrošināt datu drošību. 67% neuzskata, ka tos ir vienkāršāk ieviest. 53%

nesaskata izmaksu samazinājumu IT infrastruktūras ieviešanā un uzturēšanā. Mākoņpakalpojumu priekšrocības, par kurām vadītāji ir informēti, – attālināts darbs (71%) un piekļuve datiem no jebkuras vietas (83%).

“Liela daļa uzņēmēju ir iemācījušies atpazīt un izmantot bāzes rīkus, ko piedāvā tehnoloģijas. Tas ir pirmais solis uz uzņēmuma digitālo transformāciju. ERP un CRM biznesa tehnoloģiju un sistēmu ieviešana un izmantošanas līmenis pagaidām ir salīdzinoši zemāks, jo tas prasa vadītāja domāšanas maiņu, pieņemot jaunā gadsimta izaicinājumu - produktīvu, efektīvu un visaptverošu digitālo uzņēmumu. Šāda uzņēmuma vērtības balstītas uz iekšējo kultūru un savstarpējo sadarbību.”

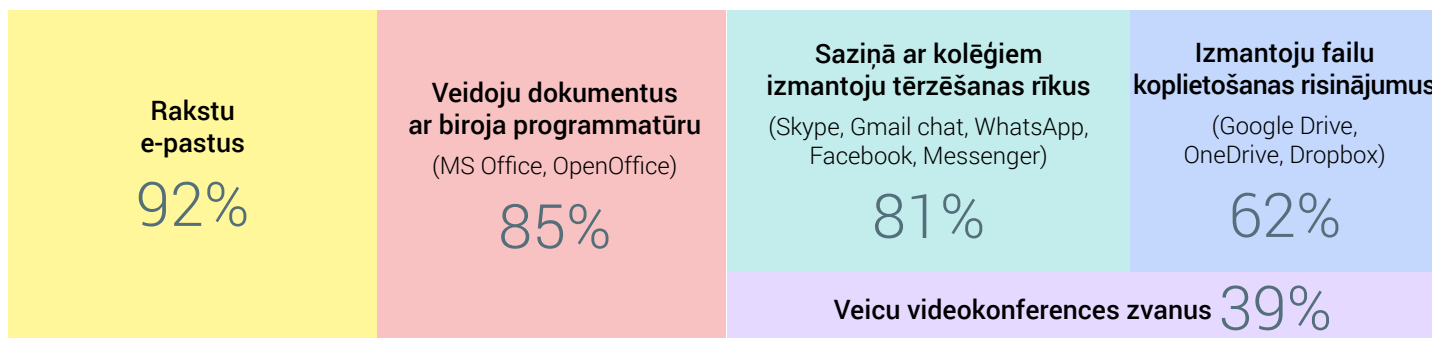
Juris Kabakovs, biznesa tehnoloģiju platformas BiSMART vadītājs

Rīcībā esošais ekipējums

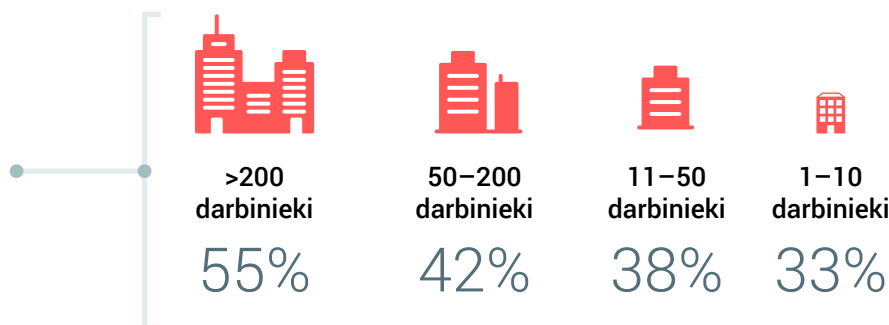
Saziņas, laika plānošanas, dokumentu veidošanas un apstrādes rīki var būtiski uzlabot vadītāja ikdienā, paverot iespēju fokusēties uz būtisko. Viedierīces sniedz iespēju būt elastīgam un darbu veikt ne tikai birojā. Cik lielā mērā vadītāji Latvijā ir apguvuši biežāk izmantotās tehnoloģijas personiskās darba efektivitātes celšanai?

E-pasts joprojām ir populārākā saziņas tehnoloģija – to ikdienā izmanto 92% vadītāju. 81% ikdienā izmanto tādus tērzēšanas rīkus kā Skype, WhatsApp, Facebook, Messenger un citus. 85% vadītāju ikdienā veido dokumentus ar biroja programmatūru, retāk (62%) izmanto failu koplietošanas risinājumus.

Videozvanu izmantošana

Videozvanus ikdienā veic 39% vadītāju. Jo lielāks uzņēmums, jo vairāk šī tehnoloģija tiek izmantota.

Vadītāju biežāk izmantotās ierīces ikdienas darba veikšanai

Stacionārais dators

Portatīvais dators

Planšete vai viedtālrunis

Lasa e-pastus	77%	87%	84%
Meklē informāciju internetā	74%	88%	84%
Pieslēdzas uzņēmuma iekšējām sistēmām	72%	71%	39%

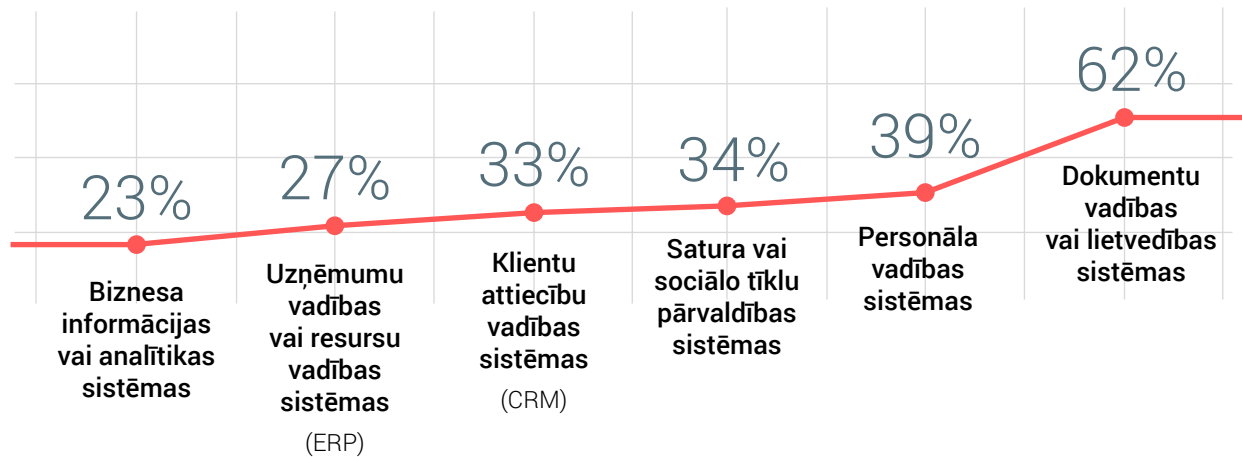
Vadītāji Latvijā izvēlas būt mobili un biežāk izmanto pārnēsājamās ierīces, darbs tiek veikts dažādās ierīcēs. Viedtālruņi un planšetdatori kļuvuši tikpat populāri kā portatīvie datori. Izņēmums - pieslēgšanās sistēmām, kur joprojām

dominē stacionāro un portatīvo datoru izmantošana. Lai pieslēgtos uzņēmuma iekšējām sistēmām, 39% no vadītājiem izmanto planšeti vai viedtālruni, 72% - stacionāros datorus, 71% - portatīvo datoru.

Vadītāji darbu veic dažādās ierīcēs un biežāk izvēlas būt mobili. Planšetdatori un viedtālruņi kā darba instrumenti kļuvuši tikpat populāri kā portatīvie datori.

Populārākās vadības sistēmas Latvijas uzņēmumos

Mazāk nekā 1/3 uzņēmumu Latvijā ir ieviesta kāda no vadības sistēmām. Satura vai sociālo mediju pārvaldības sistēmas tiek izmantotas

biežāk nekā uzņēmuma vadības, resursu vadības vai biznesa inteliģences sistēmas.

"Nepieciešamība būt mobiliem, iespēja darbu vienlīdz labi veikt uz dažādām ierīcēm ir tirgus tendences, ko esam ievērojuši arī mēs. Mobilās ierīces tirgū ir ienākušas ļoti strauji un masveidīgi, tādēļ biznesa risinājumu ražotājiem tas ir liels izaicinājums – pielāgot jau esošās sistēmas mobilajām iekārtām. Ne visiem tas izdodas. Attīstot produktu Tildes Jumis, viens no mūsu pamatprincipiem ir visus jaunus risinājumus izstrādāt draudzīgus viedierīcēm."

Viesturs Slaidiņš, Tildes Jumis biznesa attīstības vadītājs

Datu drošība un droša uzvedība

Teju ikkatra ikdienas dzīves joma, sākot ar finanšu pārvaldību, beidzot ar izglītību un valsts pārvaldi, norisinās tīmekli, tāpēc nav brīnums, ka arvien vairāk ļaundaru cenšas izmantot šīs vides ievainojamību. Vadītāji Latvijā to apzinās un prot rīkoties droši. Tiesa, ne visi drošības pasākumi ir zināmi vienlīdz labi. Visvairāk vadītāji ir informēti

par tādiem drošības pasākumiem kā datu kopiju veidošana (76%), legālu datorprogrammu lietošana (73%) un regulāra to atjaunināšana (72%). Tiesa, par mazāk svarīgiem atzīti pasākumi datu noplūdes risku mazināšanai strādājot tīmeklī – virtuālo privāto tīklu izmantošana (36%) un publisko tīklu neizmantošana (47%)

Uzņēmumā veicamie datu drošības pasākumi

36%

Attālinātam darbam
jāizmanto
virtuālais privātais
tīkls

(VPN)

47%

Norēķiniem
nedrīkst izmantot
publiskos bezvadu
tīklus

69%

Darbinieki
jāinformē par
aktuālajām
krāpšanas
shēmām
digitālajā vidē

72%

Regulāri
jāatjauno
programmatūra

73%

Jāizmanto tikai
legāla
programmatūra

76%

Jāveido datu
rezerves
kopijas

Viltus ziņas e-pastā ir viena no izplatītākajām krāpšanas metodēm. Vairākums vadītāju tās pazīst un zina, kā rīkoties. 93% šādas ziņas ignorē, tikai izlasa vai izlasa un izdžēs, vai vēršas pie IT

speciālista. Tikai 6% vadītāju atver krāpnieciskā e-pastā ievietoto saiti, 4% vadītāju izpilda arī saites mērķa lapā norādītās darbības.

Rīcība saņemot krāpniecisko e-pastu

Tikai 6% vadītāju atver krāpnieciskā e-pastā ievietoto saiti. Vēl mazāk – 4% vadītāju – izpilda saites mērķa lapā norādītās darbības.

Nozīmīga uzņēmuma datu drošības sastāvdaļa digitālajā vidē ir pareiza paroļu veidošana un glabāšanas principi. Latvijā tikai 56% no vadītājiem dažādām sistēmām izmanto vienu un to pašu paroli. 56 % izmanto vairākas paroles, kuras

atceras no galvas. 1/4 daļa vadītāju izmanto dažādas paroles, tomēr izvēlas tās pierakstīt. Paroļu pārvaldības rīkus, kas tiek atzīti par drošāko metodi, izmanto vien 13% aptaujāto.

Vadītāju zināšanas par drošu digitālo uzvedību ir labas, tomēr jaunākās metodes, piemēram, paroļu pārvaldības rīkus, izmanto tikai 13%

"Pasaules tendences IT drošībā jau labu laiku rāda, ka uzbrucēju primārais mērķis ir cilvēks. Aptaujas dati klasiski parāda, ka cilvēcīgi esam pārliecināti par savām prasmēm un zināšanām, taču reālie gadījumi gan Latvijas, gan pasaules kontekstā demonstrē citu realitāti. Faktiski vadītājiem ir jākoncentrējas daudz vairāk uz IT drošības jautājumiem, sevišķu uzmanību pievēršot lietotāju izglītošanai par drošu informācijas tehnoloģiju izmantošanu, kritisku domāšanu drošības jautājumos un spēju atpazīt draudus."

Juris Šmits, SIA Corporate Solutions IT drošības un veiktspējas nodaļas vadītājs

Digitālā vide uzņēmumā

Interneta ātruma ziņā Latvija pārejo pasaules valstu vidū atrodas starp līderiem. Neapšaubāmi, tā ir priekšrocība tehnoloģiju ieviešanai uzņēmumos. 49% vadītāju Latvijā nekad nav saskārušies ar

interneta pieslēguma problēmām savā darbavietā, vēl 44% ar tām saskaras vien dažas reizes gadā vai retāk. Tikai 6% vadītāju ar interneta pieslēguma problēmām saskaras reizi mēnesī vai biežāk.

Problēmas ar piekļuvi internetam darbavietā

Mūsdienīgas darba vides sastāvdaļa ir iespēja ātri iegūt informāciju lēmumu pieņemšanai no dažādām uzņēmuma sistēmām vai strādāt attālināti teju no jebkuras vietas pasaulē. Ne visi uzņēmumi šīs iespējas izmanto pilnvērtīgi.

Piemēram, informāciju par darbinieku atvaļinājumiem 32% vadītāju skatīsies darba laika plānošanas sistēmā, 46% skatīsies atvaļinājumu grafikā, 11% zvanīs pašam darbiniekam, vēl 11% jautās kolēģim vai grāmatvedei.

Vienlaikus, lai noskaidrotu svarīgus datus lēmumu pieņemšanai, piemēram, darījuma partnera maksājumu vēsturi, tikai 25% vadītāju ir jāpaļaujas uz intuīciju, jāzvina kolēģiem, vai pašiem

jādodas uz biroju. Pārējie 75% vadītāju to pārbauda, pieslēdzoties uzņēmuma iekšējām sistēmām no līdzpaņemtā datora vai viedtālruna. Jo mazāks uzņēmums, jo mobilāki tā vadītāji.

Atrodoties ārpus biroja, informāciju lēmumu pieņemšanai 43% vadītāji noskaidro, pieslēdzoties sistēmām no sava viedtālruna vai planšetes.

43%

Pieslēdzoties uzņēmuma sistēmai no viedtālruna vai planšetdatora

32%

Pieslēdzoties no datora

20%

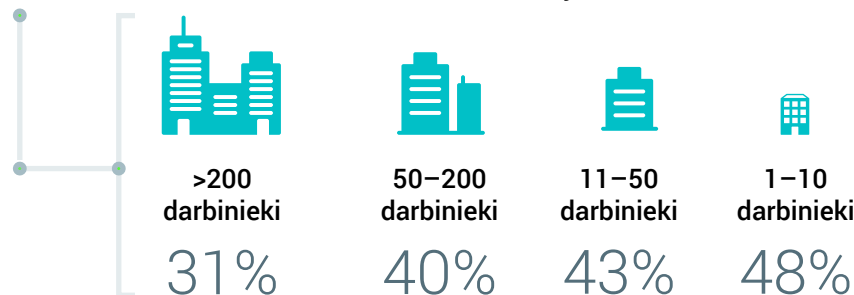
Zvanot vai braucot uz biroju

5%

Paļaujas uz intuīciju

Atrodoties ārpus biroja darījumu partnera maksājumu vēsturi noskaidros:

"Latvijā izveidojusies ļoti labvēlīga situācija, kur gandrīz ikvienā vietā varam pieslēgties saviem e-pastiem, dažādiem reģistriem un tiešsaistē veikt darba pienākumus, atrodoties ārpus biroja telpām, tādēļ nav pārsteigums, ka uzņēmēji aktīvi izmanto šīs iespējas. Arvien biežāk dzirdu, ka bizness izvēlas neveidot ofisus, kā tas bija iepriekš, bet gan strādāt tur, kur konkrētajā brīdī atrodas, tādējādi neierobežojot sevi laikā un telpā. Interneta ātrums ir daudzu uzņēmēju priekšnoteikums, lai veiktu ikdienas darbu, tāpēc pieprasījums pēc tā "dzen" uz priekšu arī pakalpojumu piedāvātājus domāt par kvalitāti."

Jānis Endziņš, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras valdes priekšsēdētājs

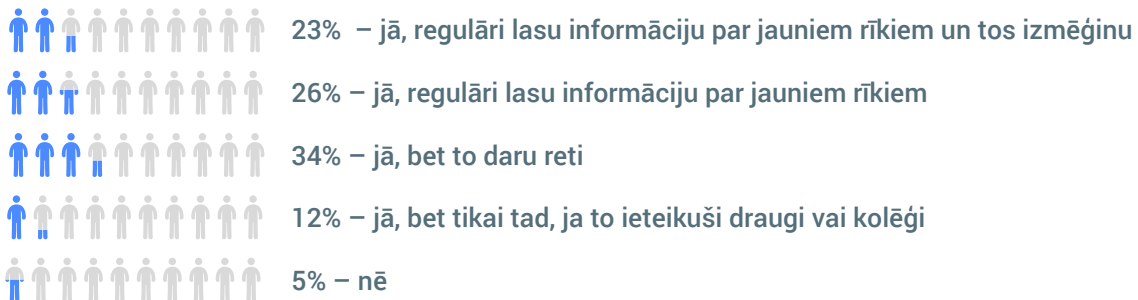

Entuziasms un vēlme izmantot mūsdienīgas tehnoloģijas

Bez entuziasma un vēlmes apgūt tehnoloģijas attīstīt digitālās kompetences nav iespējams. Puse (50%) vadītāju Latvijā informāciju par jaunākajiem rīkiem sava darba uzlabošanai neiegūst regulāri

vai par to neinteresējas vispār. 26% regulāri seko līdzī jaunākajai informācijai, vēl mazāk (23%) regulāri izmēģina jaunus risinājumus.

50% vadītāju Latvijā informāciju par jauniem digitāliem risinājumiem sava darba uzlabošanai neiegūst regulāri

Nozares, kurās vadītāji par tehnoloģiju jaunumiem interesējas visvairāk (regulāri lasa vai izmēģina):

Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
68%

Mediji, sabiedriskās attiecības, reklāma poligrāfija
65%

Finanšu pakalpojumi
61%

Sociālie tīkli ir kļuvuši par nozīmīgu uzņēmumu komunikācijas un reklāmas kanālu. Būt par sava uzņēmuma vēstnesi arī digitālajā vidē, radīt ar nozari un uzņēmumu saistītu saturu, veidot komunikāciju ar klientiem un partneriem ar sociālo tīklu palīdzību ir pasaulē izplatīta prakse. To pārņem arī vadītāji Latvijā. Vairāk nekā puse – 58%

vadītāju – savus sociālo tīklu kontus izmanto uzņēmuma popularizēšanai. (36% – tikai personīgām vajadzībām, 54% – gan personīgām vajadzībām, gan uzņēmuma popularizēšanai, 5% – tikai uzņēmuma popularizēšanai, 6% – sociālos tīklus neizmanto).

59% vadītāju savus sociālo tīklu kontus izmanto uzņēmuma popularizēšanai

Diezgan daudz vadītāji iesaistās satura veidošanā par uzņēmumu vai nozari. Aptuveni 60% piedalās rakstu un foto veidošanā, 32% iesaistās video satura radīšanā. Tikai 12% izmanto iespēju veidot video tiešraides.

Vadītāji iesaistās šāda satura veidošanā par uzņēmumu vai nozari

Raksti

64%

Foto

58%

Video

32%

Video tiešraides

12%

"Spēja veidot uzņēmuma kultūru, kas ātri spēj pielāgoties un izmantot nepārtrauktas izmaiņas, ir liels izaicinājums - gan jauniem uzņēmumiem, gan tiem ar lielu vēsturi. No bosa par līderi, kurš nebaidās jaunās tehnoloģijas izmēģināt pats, kopā ar visiem, kopā kļūdfities un vilties. Ja maina šo paradigmu, entuziasms pats klauvē pie durvīm – digitālās tehnoloģijas patiešām spēj dramatiski uzlabot uzņēmuma rezultātus. Nu jau šķiet, visās sfērās."

Kārlis Gedrovics, Inspired, direktors

Izmēģini Tilde Jumi Pro – mākoņpakalpojumu uzņēmuma vadībai un grāmatvedībai

Uzņēmuma vadītājam

Finanšu plūsma, pārdošanas apjomi, vadības atskaites reāllaikā. Tildes Jumis Pro sniedz piekļuvi datiem no jebkuras vietas un iespēju fokusēties uz uzņēmuma attīstībai būtisko.

Grāmatvedei

Pilnvērtīga grāmatvedība un iespēja strādāt attālināti. Izmantojot vienkāršo atskaišu moduli, kolēģi var piekļūt datiem reāllaikā.

Pārdevējam

Informācija par klientiem, maksājumiem, noliktavas atlikumiem un produktu cenām. Ar Tildes Jumi Pro būtiskā informācija darījuma noslēgšanai pieejama kā birojā, tā atrodoties ceļā.

Izmēģini 30 dienas bez maksas!

tildesjumis.lv